

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯ ಸಮುದ್ರತಟೇ ಕುಶಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ದಿನತ್ರಯಂ
ಯಾವದುಪವೇಶನಂ ತತೋಽಪಿ ಸ್ವಾತ್ಮಾನಮದರ್ಶಯತಃ
ಸಮುದ್ರಸ್ಯೋಪರಿ ಕುಪಿತೇನ ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಬಾಣಪ್ರಹಾರೇಣ ತಸ್ಯ
ವಿಕ್ಷೋಭಣಂ

ತತಃ ಸಾಗರವೇಲಾಯಾಂ ದರ್ಭಾನಾಸ್ತೀರ್ಯ ರಾಘವಃ |
ಅಂಜಲಿಂ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖಃ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರತಿಶಿಶ್ಯೇ ಮಹೋದಧೇಃ || 6.21.1 ||

ಬಾಹುಂ ಭುಜಂಗಭೋಗಾಭಮುಪಧಾಯಾರಿಸೂದನಃ |
ಜಾತರೂಪಮಯೈಶ್ಚೈವ ಭೂಷಣೈರ್ಭೂಷಿತಂ ಪುರಾ || 6.21.2 ||

ಮಣಿಕಾಂಚನಕೇಯೂರಮುಕ್ತಾಪ್ರವರಭೂಷಣೈಃ |
ಭುಜೈಃ ಪರಮನಾರೀಣಾಮಭಿವೃಷ್ಟಮನೇಕಧಾ || 6.21.3 ||

ಚಂದನಾಗುರುಭಿಶ್ಚೈವ ಪುರಸ್ತಾದಭಿಸೇವಿತಂ |
ಬಾಲಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶೈಶ್ಚ ಚಂದನೈರುಪಶೋಭಿತಂ || 6.21.4 ||

ಶಯನೇ ಚೋತ್ತಮಾಂಗೇನ ಸೀತಾಯಾಃ ಶೋಭಿತಂ ಪುರಾ |
ತಕ್ಷಕಸ್ಯೈವ ಸಂಭೋಗಂ ಗಂಗಾಜಲನಿಷೇವಿತಂ || 6.21.5 ||

ಸಂಯುಗೇ ಯುಗಸಂಕಾಶಂ ಶತ್ರುಣಾಂ ಶೋಕವರ್ಧನಂ |
ಸುಹೃದಾಂ ನಂದನಂ ದೀರ್ಘಂ ಸಾಗರಾಂತವ್ಯಪಾಶ್ರಯಂ || 6.21.6 ||

ಅಸ್ಯತಾ ಚ ಪುನಃ ಸವ್ಯಂ ಜ್ಯಾಘಾತವಿಹತತ್ವಚಂ |
ದಕ್ಷಿಣೋ ದಕ್ಷಿಣಂ ಬಾಹುಂ ಮಹಾಪರಿಘಸನ್ನಿಭಂ || 6.21.7 ||

ಗೋಸಹಸ್ರಪ್ರದಾತಾರಂ ಹ್ಯುಪಧಾಯ ಭುಜಂ ಮಹತ್ |
ಅದ್ಯ ಮೇ ತರಣಂ ವಾಢ ಮರಣಂ ಸಾಗರಸ್ಯ ವಾ || 6.21.8 ||

ಇತಿ ರಾಮೋ ಧೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಮಹಾಬಾಹುರ್ಮಹೋದಧಿಂ |
ಅಧಿಶಿಶ್ಯೇ ಚ ವಿಧಿವತ್ ಪ್ರಯತೋ ನಿಯತೋ ಮುನಿಃ || 6.21.9 ||

ತಸ್ಯ ರಾಮಸ್ಯ ಸುಪ್ತಸ್ಯ ಕುಶಾಸ್ತೀರ್ಣೇ ಮಹೀತಲೇ |
ನಿಯಮಾದಪ್ರಮತ್ತಸ್ಯ ನಿಶಾಸ್ತಿಸ್ತೋಽಭಿಜಗ್ಮತುಃ || 6.21.10 ||

ಸ ತ್ರಿರಾತ್ರೋಷಿತಸ್ತತ್ರ ನಯಜ್ಞೋ ಧರ್ಮವತ್ಸಲಃ |
ಉಪಾಸತ ತದಾ ರಾಮಃ ಸಾಗರಂ ಸರಿತಾಂ ಪತಿಂ || 6.21.11 ||

ನ ಚ ದರ್ಶಯತೇ ರೂಪಂ ಮಂದೋ ರಾಮಸ್ಯ ಸಾಗರಃ |
ಪ್ರಯತೇನಾಪಿ ರಾಮೇಣ ಯಥಾರ್ಹಮಭಿಪೂಜಿತಃ || 6.21.12 ||

ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ತತಃ ಕ್ರುದ್ಧೋ ರಾಮೋ ರಕ್ತಾಂತಲೋಚನಃ |
ಸಮೀಪಸ್ಥಮುವಾಚೇದಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶುಭಲಕ್ಷಣಂ || 6.21.13 ||

ಅವಲೇಪಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ನ ದರ್ಶಯತಿ ಯಃ ಸ್ವಯಂ |
ಪ್ರಶಮಶ್ಚ ಕ್ಷಮಾ ಚೈವ ಆರ್ಜವಂ ಪ್ರಿಯವಾದಿತಾ || 6.21.14 ||

ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಫಲಾ ಹ್ಯೇತೇ ನಿರ್ಗುಣೇಷು ಸತಾಂ ಗುಣಾಃ |
ಆತ್ಮಪ್ರಶಂಸಿನಂ ದುಷ್ಟಂ ಧೃಷ್ಟಂ ವಿಪರಿಧಾವಕಂ || 6.21.15 ||

ಸರ್ವತ್ರೋತ್ಸೃಷ್ಟದಂಡಂ ಚ ಲೋಕಃ ಸತ್ಕುರುತೇ ನರಂ |
ನ ಸಾಮ್ನಾ ಶಕ್ಯತೇ ಕೀರ್ತಿನಃ ಸಾಮ್ನಾ ಶಕ್ಯತೇ ಯಶಃ || 6.21.16 ||

ಪ್ರಾಪ್ತುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿಂಜಯೋ ವಾ ರಣಮೂರ್ಧನಿ |
ಅದ್ಯ ಮದ್ಬಾಣನಿರ್ಭಗ್ನೈರ್ಮಕರೈರ್ಮಕರಾಲಯಂ || 6.21.17 ||

ನಿರುದ್ಧತೋಯಂ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಪ್ಲವದ್ಭಿಃ ಪಶ್ಯ ಸರ್ವತಃ |
ಭೋಗಿನಾಂ ಪಶ್ಯ ಭೋಗಾನಿ ಮಯಾ ಭಿನ್ನಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ || 6.21.18 ||

ಮಹಾಭೋಗಾನಿ ಮತ್ಸ್ಯಾನಾಂ ಕರಿಣಾಂ ಚ ಕರಾನಿಹ |
ಸಶಂಖಶುಕ್ತಿಕಾಜಾಲಂ ಸಮೀನಮಕರಂ ತಥಾ || 6.21.19 ||

ಅದ್ಯ ಯುದ್ಧೇನ ಮಹತಾ ಸಮುದ್ರಂ ಪರಿಶೋಷಯೇ |
ಕ್ಷಮಯಾ ಹಿ ಸಮಾಯುಕ್ತಂ ಮಾಮಯಂ ಮಕರಾಲಯಃ || 6.21.20 ||

ಅಸಮರ್ಥಂ ವಿಜಾನಾತಿ ಧಿಕ್ ಕ್ಷಮಾಮೀದೃಶೇ ಜನೇ |
ನ ದರ್ಶಯತಿ ಸಾಮ್ನಾ ಮೇ ಸಾಗರೋ ರೂಪಮಾತ್ಮನಃ || 6.21.21 ||

ಚಾಪಮಾನಯ ಸೌಮಿತ್ರೇ ಶರಾಂಶ್ಚಾಶೀವಿಷೋಪಮಾನ್ |
ಸಮುದ್ರಂ ಶೋಷಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಪದ್ಭ್ಯಾಂ ಯಾಂತು ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ || 6.21.22 ||

ಅದ್ಯಾಕ್ಷೋಭ್ಯಮಪಿ ಕ್ರುದ್ಧಃ ಕ್ಷೋಭಯಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಾಗರಂ |
ವೇಲಾಸು ಕೃತಮರ್ಯಾದಂ ಸಹಸ್ರೋರ್ಮಿಸಮಾಕುಲಂ || 6.21.23 ||

ನಿರ್ಮರ್ಯಾದಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಾಯಕೈರ್ವರುಣಾಲಯಂ |
ಮಹಾರ್ಣವಂ ಕ್ಷೋಭಯಿಷ್ಯೇ ಮಹಾದಾನವಸಂಕುಲಂ || 6.21.24 ||

ಏವಮುಕ್ತ್ವಾ ಧನುಷ್ಪಾಣಿಃ ಕ್ರೋಧವಿಸ್ಫಾರಿತೇಕ್ಷಣಃ |
ಬಭೂವ ರಾಮೋ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ಯುಗಾಂತಾಗ್ನಿರಿವ ಜ್ವಲನ್ || 6.21.25 ||

ಸಂಪೀಡ್ಯ ಚ ಧನುಘೋರಂ ಕಂಪಯಿತ್ವಾ ಶರೈರ್ಜಗತ್ |
ಮುಮೋಚ ವಿಶಿಖಾನುಗ್ರಾನ್ ವಜ್ರಾನಿವ ಶತಕ್ರತುಃ || 6.21.26 ||

ತೇ ಜ್ವಲಂತೋ ಮಹಾವೇಗಾಸ್ತೇಜಸಾ ಸಾಯಕೋತ್ತಮಾಃ |
ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಜಲಂ ವಿತ್ರಸ್ತಪನ್ನಗಂ || 6.21.27 ||

ತೋಯವೇಗಃ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಸಮೀನಮಕರೋ ಮಹಾನ್ |
ಸ ಬಭೂವ ಮಹಾಘೋರಃ ಸಮಾರುತರವಸ್ತಥಾ || 6.21.28 ||

ಮಹೋರ್ಮಿಮಾಲಾವಿತತಃ ಶಂಖಶುಕ್ತಿಸಮಾವೃತಃ |
ಸಧೂಮಃ ಪರಿವೃತ್ತೋರ್ಮಿಃ ಸಹಸಾಸೀನ್ಮಹೋದಧಿಃ || 6.21.29 ||

ವೃಥಿತಾಃ ಪನ್ನಗಾಶ್ವಾಸನ್ ದೀಪ್ತಾಸ್ಯಾ ದೀಪ್ತಲೋಚನಾಃ |
ದಾನವಾಶ್ಚ ಮಹಾವೀರ್ಯಾಃ ಪಾತಾಲತಲವಾಸಿನಃ || 6.21.30 ||

ಊರ್ಮಯಃ ಸಿಂಧುರಾಜಸ್ಯ ಸನಕ್ರಮಕರಾಸ್ತಥಾ |
ವಿಂಧ್ಯಮಂದರಸಂಕಾಶಾಃ ಸಮುತ್ಪೇತುಃ ಸಹಸ್ರಶಃ || 6.21.31 ||

ಆಘೂರ್ಣಿತತರಂಗೌಘಃ ಸಂಭ್ರಾಂತೋರಗರಾಕ್ಷಸಃ |
ಉದ್ವರ್ತಿಸತಮಹಾಗ್ರಾಹಃ ಸಘೋಷೋ ವರುಣಾಲಯಃ || 6.21.32 ||

ತತಸ್ತು ತಂ ರಾಘವಮುಗ್ರವೇಗಂ
ಪ್ರಕರ್ಷಮಾಣಂ ಧನುರಪ್ರಮೇಯಂ |
ಸೌಮಿತ್ರಿರುತ್ಪತ್ಯ ವಿನಿಶ್ವಸಂತಂ
ಮಾಮೇತಿ ಚೋಕ್ತ್ವಾ ಧನುರಾಲಲಂಬೇ || 6.21.33 ||

ಏತದ್ವಿನಾಪಿ ಹ್ಯುದಧೇಸ್ತವಾದ್ಯ
ಸಂಪತ್ಸ್ಯತೇ ವೀರತಮಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಂ |
ಭವದ್ವಿಧಾಃ ಕ್ರೋಧವಶಂ ನ ಯಾಂತಿ
ದೀರ್ಘಂ ಭವಾನ್ ಪಶ್ಯತು ಸಾಧುವೃತ್ತಂ || 6.21.34 ||

ಅಂತರ್ಹಿತೈಶ್ಚಾಪಿ ತಥಾಂತರಿಕ್ಷೇ
ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಭಿಶ್ಚೈವ ಸುರರ್ಷಿಭಿಶ್ಚ |
ಶಬ್ದಃ ಕೃತಃ ಕಷ್ಟಮಿತಿ ಬ್ರುವದ್ಭಿ -
ಮಾಮೇತಿ ಚೋಕ್ತ್ವಾ ಮಹತಾ ಸ್ವರೇಣ || 6.21.35 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಏಕವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||